Anul I, Nr. 35. PREŢUL 10 PF. Duminica 18 Octomvrie 1942

GLASUL NISTRULUI

Redactor I. M. Minculescu—Voia | Gazeta Moldovenilor dintre Nistru şi Bug | Tiraspol

PREOŢII BASARABENI ÎN PRIBEGIE

de Arhim. SCRIBAN

Au fost destul de mulţi. Se nţelege, le era lucru grozav să mâie acasă, când ştiau cine vine pe cap şi la ce se şteptau. Deci, nu este de mirare că au împânzit zările şi-au uat-o care pe unde au apucat.

Părintele Scvoznicov dela Chişinău ne spune că au fost u mai puţini de 800 preoţi, iaconi şi cântăreţi basarabeni are au luat drumul pribegiei. Astăzi, ei povestesc pe unde au putut adăposti şi cum au ost primiţi. Deaceea abia acum utem ceti o povestire mai rgă despre traiul lor în pribegie.

E vorba de cea pomenită mai us a Părintelui Scvoznicov. O ăsesc în Anuarul Eparhiei Olteniei, ieşit de sub tipar deculând şi întinzându-se pe nouă agini dese. Dacă la aceasta ai socotim şi tablourile alăturite, avem în total 18 pagini chinate preoţilor plecaţi din asarabia de urgia bolşevicilor.

Din această povestire noi aflăm cum câtă revărsare sufletească, fapte de omenie şi creştinăte a prilejuit ivirea preoţilor basarabeni printre fraţii lor din omânia. In adevăr, răsăriţi dată cu buccelile de-a spinare este Prut, peste Milcov şi t, ei iute au fost rânduiţi care pe unde să locuiască. s'au rânduit slujbele pe care le împlinească la feluritele serici, aşa că în toată ţara te âlneai cu basarabeni.

In Bucureşti, o mare forfoteală or o găseai la Şcoala Ciovică; era locul de întâlnire şi împărţire a Basarabenilor. ta, numai până s'a putut ibzui unde să-şi găsească un cuş mai potrivit, că pe urmă s'au împrăştiat ei pe unde găsit un loc cuviincios.

Din cartea amintită mai sus, dem cum au fost primiţi oţii în Oltenia şi ce slujbe îndeplinit acolo. Cu mare g aflăm cât de frăţeşte au primiţi, iar apoi cu ce nă au lucrat şi ei în încinările care li s'au dat.

Paginile Părintelui Scvoznicov t un scris plin de dragostea ilor. Vedem cum aşezămin- bisericeşti ale Olteniei s'au pe treabă pentru a ajuta basarabeni.

u mare mulţămire luăm oştinţă cum aceste aşezăte (căminuri, cantine) au stat oată râvna în slujba fraţilor. aceia preţuim pe urzitorii or aşezăminte şi pe cârmuilor până în ziua de azi. uim pe Vlădica Vartolomei, a înfiinţat multe bănci în slujba preoţilor; preţuim pe Mitropolitul Nifon, care a dus mai departe cu pricepere aceste rânduieli; preţuim pe fraţii preoţi care au lucrat cu drag şi măestrie în sânul lor.

Acum, au avut aceste bănci la îndemână şi prin ele au putut ajuta pe fraţii lor pribegi. Luăm cunoştinţă cu drag cum aşezămintele din vremea potolită au putut rodi cu bine şi a folosi temeinic în vremea învălmăşită.

Scrisul din Anuarul Olteniei ieşit sub numele de: „Viaţa bisericească în Oltenia" (Craiova, 1941), poate cuprinde durerile pentru amarul căzut pe capul basarabenilor, dar ne umple de mângâiere şi prin faptele dragostei dintre fraţi pe care le cuprinde şi prin hărniciile mărturisite ale oamenilor şi ale pribegilor.

Sunt pagini care rodesc dragostea dintre fraţi şi o cinstesc. Deaceea, vestim şi noi cu drag scrisul Părintelui Scvoznicov despre; Preoţii basarabeni în pribegie şi-l arătăm aci.

D. Prof. GH. ALEXIANU
Guvernatorul Transnistriei

Românii de dincolo de Nistru

de Prof. I. M. MINCULESCU—VOIA.

Dacă răsfoim ziarele noastre cât şi cele streine (germane, italiene, etc.) constatăm pretutindenea lungi articole care arată pe baze de documente puterea de vitalitate a Neamului nostru.

In felul acesta, nu numai ziarele zilnice cuprind asemenea ştiri, dar chiar revistele streine săptămânale din lumea întreagă.

Sub titlul de mai sus a apărut zilele trecute într'o revistă săptămânală vieneză un lung articol care se referă la vechimea Românilor pe meleagurile transnistriene.

Ocupându-se de locuitorii acestor regiuni, autorul articolului spune între altele că, istoria Românilor de dincolo de Nistru datează din Evul-Mediu, şi începe cu crearea Statului Volohovenilor între Kiew şi Podolsk, a cărui existenţă este cunoscută încă din anul 1240.

Pătrunderea Românilor spre răsărit are două explicaţii: una politică şi alta economică. Cea politică este urmarea vechei tradiţii traco-dacice al cărei ţel a fost ocuparea gurilor fluviilor celor mai importante din regiunea nordică a Mării Negre, între Dunăre şi Nipru. Cea economică este urmarea naturală a unor vechi relaţii comerciale, care legau centrele economice ale Ucrainei şi Crimeei cu oraşele Munteniei şi Moldovei. Produsele româneşti, ca: lemnul, ceara, grânele şi petrolul, parveneau în caravane întregi pe pieţele Feodosiei şi Sevastopolului.

In organizaţia politică a Cazacilor de mai târziu, Românii ocupă un loc de frunte datorită aptitudinilor lor militare şi politice. In anul 1577 a fost ales în calitatea de conducător al Cazacilor, românul Ion Potcoavă, iar în timpul perioadei de glorie a acestui popor războinic, sub conducerea lui Bogdan Hmelniţki, 15 dintre hatmani sunt români. Datorită talentului lor militar, românii au fost primiţi în armata rusă în urma unui decret dat de Ţarul Boris Godunov. Petru cel Mare a format chiar o trupă de elită, alcătuită numai din Români. In 1681, partea dreaptă a Niprului a fost cedată Moldovei, al cărei Domnitor, Duca-Vodă, a clădit primele fortăreţe depe malul Nistrului.

Acestea sunt numai evenimentele cu ecou politic, în spatele cărora se ascund faptele adevărate ale acestei puternice infiltraţii necontenite a populaţiei româneşti în spre ţinuturile bogate dintre Nistru şi Nipru.

Abia în veacul al 18-lea Românii, sub conducerea vitejilor lor conducători, înfiinţează oraşe şi populează regiuni întregi în ţinuturile dela nordul Mării Negre. Cetatea Elisabeta, mai

Urmare în pag. 2-a.

EROILOR NOŞTRI.

Eroi, martiri ai României,
Sortiţi de Pronia cerească
Să nimiciţi frica urgiei
Prin jertfa voastră românească.

Departe înspre răsărit
Aţi desrobit fraţi şi popoare
Si pentru neamuri v'aţi jertfit
Pe'ntinse câmpuri de-onoare!

La Don, la Volga, în Crimeia,
Purtând stindardele Dreptăţii,
Aţi pus cu sânge temelia
Unei lumi. Şi Libertăţii!

Prin voi trăieşte România
Un blând popor pe'ntinse plaiuri,
Prin voi în veacuri armonia
Va răsuna'n plăcute graiuri.

Veţi trece'n fericite lumi,
Dar pe pământul desrobit
Urmaşii, rânduri, din străbuni
Vă vor păstra chipul iubit.

Preot Zaharia Rusu

INCEPE NOUL AN ŞCOLAR

de A. NICULESCU

In timpuri de linişte, fiecare din noi eram deprinşi încă din luna Septembrie, să vedem copilaşi cu ghiozdanele în spate, îndreptându-se spre şcoală.

Veselia şi sburdălnicia lor depe străzi adeseori ne amuza plăcut, trezându-ne amintiri din trecut, când la fel hoinăream prin toate coclaurile şi ne venea foarte greu după vacanţă să ne încadrăm iarăşi în disciplina şcolară.

Astăzi, aceşti copii din Transnistria, ai căror părinţi au fost ridicaţi de hoardele bolşevice, au luat locul celor maturi la muncă.

Imbrăcaţi în haine aproape sdrenţuite care poartă pecetea „fericirii bolşevice", pretutindeni au fost alături de mame, surori şi bătrâne la munca ogorului, de pe urma căruia susţineau războiul şi gospodăriile renăscute. Alături de cei mari, ei poartă pe umerii fragezi greutăţile timpului. Braţele lor au răsturnat brazda, au mânuit sapa şi au strâns cerealele de pe câmp. Din cauza campaniei agricole la care au fost mobilizaţi, dela cei mici până la cei mari, şcoala şi-a deschis porţile în Transnistria abia la 1 Octombrie.

Invăţătorii n'au avut nici-o clipă de odihnă. Toată vacanţa au fost pe ogoare, purtând răspunderea mersului tuturor lucrărilor, alături de agronomi. Au luat parte la cursurile de limba română şi cultură generală organizate pe întreaga provincie.

Acum, au început să lucreze şi pe adevăratul lor câmp de activitate. Au multe greutăţi şi lipsuri. Vor depune însă toate sforţările pentru a le învinge. Sunt datori să explice şi elevilor că trăim timpuri grele. Toţi avem datoria să contribuim la câştigarea războiului sfânt.

Fiecare generaţie îşi are destinul ei. Nouă transnistrienilor, ne-a fost dat

(Urmare în pag. 2-a.)

DUH ŞI GÂNDIRE ROMÂNEAS

FOLCLOR TRANSNISTRIAN

CULEGERI din POPOR

(DIN COLECTIA PROF. I. M. MINCULESCU—VOIA).

Frunzişoară grâu secară

— „Frunzişoară grâu secară,
Ia'n mai ieşi puicuţă-afară
Ca să-ţi spui o horbuşoară
Că ibovnicu tău se'nsoară."
— „Las'să' nsoare sănătos
Cât îi tânăr şi frumos!
Că de-a şi s'a'nbătrâni
Nimeni nu l-a mai iubi".

Trenule maşină nică

— „Trenule maşină nică,
Unde-l duşi pă Ionică?"
— „Frunză verde, foaie lată
Mă duc mândro la armată,
Ileano dragă, Ileano fa!
Să-ţi ca'ţi alt ibovnic,
Să-l ca'ţi aşa de ghine
Cum m'ai cătat şi pă mine
Fa Ileano dragă!
Mâna dreaptă'n căpătâi
Da cu stânga să-l mângâi
Fa Ileano dragă!."—

Bate vântu

Bate vântu'n păpuşoi
Aşa hora pă la noi
Şapte mere'ntr'o basma
M'am pornit la Moscova
Să-ni mai văd ibovnica
Cum culeje cânipa.
Ea pune fir cu fir,
Faţa ei ie trandafir
Eu îi pun snop lângă snop
Faţa ei ie busuioc.
Eu mă plec să îi ajut
Ea ini spune s'o sărut.

Cântec de jele

Dumirică, înspre Luni,
Şede Gheorghe mort în drum
— „Şine mamă ni l-o uşis
Şi de-aişea ni l-o strâns?"
— „Bate'o focu hărmănie
Că ni-o scornit bătălie
Şi fămăile'n vădănie
Şi copchii în sărăcie!.-.
Of! tată şi-o să-ni fac
Ni-a dat năcazu dă cap
Şi năcazul, el ni-i mare
Nu mă ţin nişi pă pişoare!"..

Gâşitori.

O strachină verde
Fundu nu i să vede.
Gâşi, se ie?
Oglinda.

Lung şi mare
Umbră n'are.
Nistrul

Dacă m'aşi scula
Şeru'aşi întresea.
Gâşi, gâşitoaria mia!
Drumul.

Făr'dă mâni, făr'dă pişere
Imbrăcat, mereu, să sere.
Căpătâiul [perna]

Sunt patru surori
S'alung;
Dar, nu s'ajung.
Roatele căruţii)

De-ar vrea

De-ar vrea puica, de n'ar vrea
Dăsearâ mă duc la iea
Obosit cum oi putia
Mă duc la iea că-i a mia;
La piept focu să ni-l strâng
Mijloşelul să i-l frâng.
Spune-ni puico-adevărat
Şine ni ţ'o sărutat?
—„Unu'inalt şi sprinşenat
Şi cu sămne dă vărsat,
Şi'ncă unu mărunţel
Moare puica după iel.
Spune-ni puico, vrei, nu vrei
Căci colea mai am vre-o trei
Cu poala plină dă lei
Să-ni dai loc nie'n bordei?.

Ura! ura!

Ura! ura! fraţii niei,
N'am vinit ca să vă beu
Da'm vinit ca să prăjăsc
Să vă spun şi de-al nieu greu.
Păhăruţ de sticlă mură
Pui la gură, el să scură;
Păhăruţ cu flori bătute
Masa mia cu niamuri multe!.-
Ia mai închină şi mai bia
Păntru sănătatea mia!.
Dău ieu una, dău ieu două
Păn'la două zăşi şi nouă;
Hopa-i una, hopa-i două
Iacă-tă-le şi-amăndouă.

Auzite dela Gh. Cotlear de ani 37 Str. Grădiniţii Tiraspol.

ODESS

NOUA REŞEDINŢĂ A GUVERNĂM

Odesa, 5 Octombrie 1942. După un an de administraţie românească, Guvernământul Transnistriei care până acum şi-a avut reşedinţa la Tiraspol s'a stabilit definitiv la Odesa, unde va depune mai departe aceiaşi muncă roditoare.

Noul local s'a sfinţit în prezenţa d-lui Guvernator al Transnistriei profesor Gh. Alexianu, fiind însoţit de dl. director de cabinet—Verenca, Directorul Culturii-Traian Herseni; Directorul Comerţului—Canarie, Directorul C. F. R. T. ing. Codreanu, Dir, Agriculturii Muftaza; Dir. Muncii Balcaş; Dir. Portului Odesa—ing. D. Popescu, Dir. Pădurilor—ing. consilier Semenschi; Dir. Horticulturii, Costeschi; Şeful de cabinet al Guvernatorului—R. Pop; Primarul Municipiului Odesa, Gherman Pântea; Prefectul Judeţului—Odesa col. M. Velcescu; Sub. dir. Propagandei ... Subdirectorul C. ... Liviu Rusu, Sub... lor din Guvern... Minescu şi ... Borşaru; Inspec... Comerţului ... cţionarii Guvern...

La orele 10 ... preoţi în frunte ... Tincoca, a ... gioasă a sfinţi... vernamental, ... Guvernator ... prof. Gh. Alexi... cabinet, primind ... lucru pe toţi ... vernământului.

Astfel a înţele... Transnistriei ... ul local, prin ... vorbe, prin ... la muncă şi ... aşa cum i-a ... crezul Domn... un suport ... principii europ...

Inceputul noului an şcolar în comuna

In ziua de 1 Octombrie a avut loc în comuna fruntaşe Varvarofca cum de altfel în toate comunele din cuprinsul raionului Varvarofca — solemnitatea deschiderii noului an şcolar.

Solemnitatea s'a desfăşurat în prezenţa d-lui Dan Anton, pretorul raionului, lt. Grigore Varabescu, comandantul unei formaţiuni din localitate, I. Berciu- revizor şcolar ... varofca, precum ... numeros publi... săteni şi sătene ... elevilor.

Slujba religioasă ... de preotul paro... Varvarofca, răsp... date de corul bi...

După oficiere... religios, dl. Da... rul plăşii Varva... tarea ţinută a ... vi şi învăţători ... productivă în no... începe. Tot ... mulţumeşte d-lui ... Grigore, comand... maţiuni din locali... luat sarcina de ... număr de 20 po... cum şi a dou... requizitele necesa... mâni moldoveni ... şcoala din comu...

A mai vorbit ... revizor şcolar, de... tatea deschiderii ... lar, mulţumind d-lui ... Anton şi dlui. ... pentru sprijinul ... cordă şcoalei.

Incepe noul an şcolar

(Urmare din pag. 1-a)

să îndurăm, aproape un pătrar de veac grozăviile bestiilor roşii.

Dumnezeu s'a îndurat de noi. Armatele Crucii şi ale Luminii ne-au eliberat. Să fim cu toţii încredinţaţi că la capătul biruinţii se va statornici o lume nouă şi o aşezare mai dreaptă.

Familia, credinţa şi morala în cadrul naţionalităţilor se vor aşeza din nou la temelia vieţii.

In al doilea an de şcoală românească în Transnistria copiii să fie crescuţi în spiritul acestor idealuri.

A. Niculescu.

CRUCEA.
— Simbolul credinţei noastre —

ROMÂNII DE DINCOLO DE NISTRU

(urmare din pag. 1-a)

târziu Elisabetgrad, oraşele: Roti, Cantacuzenowski, Vladiski sau Bucureşti, pe malul drept al Niprului, sunt aşezări româneşti care au un grad înalt de desvoltare în decursul secolelor. Alte grupări de români se aşează în regiunile Kievului şi Dniepopretowskului, ca şi la Nicolaev. Numărul Românilor din ţinuturile estice ale Nistrului sporeşte într'o măsură aşa de mare încât această regiune începând chiar din veacul al 18-lea, este cunoscută sub numele de Moldova. Chiar şi la clădirea Odessei ia parte arhitectul român Manole şi, precum ne arată planurile oraşului, o mare parte a parcelelor aparţineau Românilor.

In timpul regimului comunist, spune în încheere revista din Viena, soarta românilor de dincolo de Nistru devine un adevărat martiraj. Revoluţia comunistă a silit pe Românii care se afau acolo în mare număr să dea acestui ţinut numele de Republica moldovenească, ruşii au trimis sate întregi în Siberia pe motivu că populaţia nu se supune nouilor măsuri în ce priveşte proprietatea, familia şi biserica Odată cu ocuparea acestui ţinut de trupele româno-germane şi cu anexarea Transnistriei în sistemul politic şi economic al României, populaţia poate să se bucure din nou de binefacerile culturii europene.

Iată deci, glasul unei singure reviste streine, care lămureşte îndeajuns şi pe aceia care încă nu s'au putut dumiri despre sfintele drepturi româneşti asupra pământului străbun.

I. Minculescu-Voia.

ISTORIA ROMÂNILOR

SCRISĂ PENTRU FRAŢII TRANSNISTRIENI

de I. M. MINCULESCU—VOIA

REZISTENŢA DACILOR

După ce am arătat în numărul trecut al acestei gazete care au fost strămoşii noştri şi care au fost obiceiurile, portul şi credinţa lor, trecem astăzi la istorisirea legăturilor dintre ei. Am văzut firea atât a Dacilor cât şi a Romanilor. Din cauza acestei firi deosebite, pacea şi buna înţelegere nu putea trăi prea mult între cele două popoare.

Mai întâiu, Romanii se găseau în această vreme, adică în preajma epocii creştine când s'a născut Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în culmea puterii lor. Dintr'un neam mic de păstori care se adăpostiseră pe valea Tibrului, au sbutit încetul cu încetul să-şi întindă stăpânirea şi peste popoarele vecine. Cucerind Laţium, au pus bazele eternei cetăţi, a Romei, cu şapte veacuri şi jumătate înainte de Naşterea Domnului.

Fiind aţâţaţi de vecini războinici, Romanii s'au oţelit în lupte şi i-au supus pe rând. Din ce în ce mai mult, influenţa lor era simţită în vechea lume europeană. Peninsula italică—în toată lungimea şi lăţimea ei, a fost cucerită de armatele romane.

Consulii romani şi-au condus legiunile până departe de Cetatea Mamă, venind în contact cu neamuri bogate şi vestite în războaie. Dintre aceştia, Grecii le-au opus o mare rezistenţă, dar mândria de arme romană n'a cunoscut margini.

Vechiul şi întinsul imperiu al lui Alexandru Makedon a început să se clatine la izbitura puternică a săbii romane. Deasemenea regiunile de nord ale Italiei, coastele Mării Adriatice, au fost unele după altele trecute sub oblăduirea romană.

In urmă, mult dorita „pacea romană" da prilejul regiunilor ocupate să intre în sistemul fericit al conducerii „Cetăţii eterne".

Incetul pe încetul, vechile neamuri locuitoare din peninsula Balcanică, între care Ilirii, Tracii, etc. se alipiau unul câte unul, nemărginitului Imperiu roman.

In vremea aceea, triburile dace trăiau într'o mare neunire. Duşmănia dintre ele ducea la multe şi nesfârşite lupte. In al doilea rând, triburile acestea dace, mai sufereau şi de o altă boală destul de periculoasă. Este aceea a cultivării din belşug a viţei de vie. Neunirea lor şi rodul viei erau cele două răni de care sufereau amarnic acele triburi. Dar, precum şi la alte popoare în vremuri grele se naşte câte un om izbăvitor, tot aşa şi neamul acesta răspândit în atâtea ramuri, s'a bucurat în acea vreme de conducerea unui om dibaciu şi viteaz. Buerebista este acela ce a stârpit viţa de vie şi a unit triburile dace ce trăiau în desbinare. Ajutat de preotul Deceneu, el a făcut din aceste triburi un popor de temut. Chiar întinsul Imperiu roman a avut mult de lucru cu dânsul.

Pe vremea aceea destinele Romanilor erau conduse de un general vestit care se numia Iuliu Caesar. Pe cât de priceput era acesta, pe atât de ... treprinzător era Bu... ascultau toate tribu... sa până la Viena ... nordici până la Ba... semnare de pe ... la Balcic în Dobro... Buerebista este cel ... mai mare dintre re...

Peste puţină vreme ... şi-au întins hotarul ... Dunăre. Dacii ascul... viteazul craiu, Dece... putea suferi să va... în robia unui veci... ternic, încât chiar ... ameninţată. El trecu ... bătu în mai multe ... generalii romani. Imp... miţian ca să aibă ... Daci, a trebuit să ... un tribut (bir) pe ... să le dea meşteri ... constituia un lucru ... pentru o aşa de m... ca a Romanilor.

Dar, după Do... printre alţi împăraţi ...

VEȘTI ȘI FAPTE DIN TRANSNISTRIA

BALTA

Inaugurarea șezătorilor culturale

In sala Teatrului „Ion Luca Caragiale" din Balta, a avut loc prima șezătoare culturală, organizată de Centrul de Propagandă, de sub conducerea d-lui Valeriu Olaniuc. A fost o măreață manifestare, românească, având un program compus din cântece moldovenești transnistriene patriotice, recitări din: Eminescu, Cojbuc etc.

La începutul șezătorii a conferențiat d-l Valeriu Olaniuc despre: „O prezentare istorică a Transnistriei". — Pe lângă publicul numeros prezent la această șezătoare a luat parte tot corpul ofițeresc din garnizoană, în frunte cu d-l Colonel Comandant, Dumitrescu Polihron.

Vizita ziariștilor finlandezi la Odessa

Sâmbătă 3 Octombrie 1942 a sosit la Odesa, venind cu avionul dela București, delegația ziariștilor finlandezi cari ne-a vizitat țara.

La aeroport oaspeții au fost întâmpinați de d-nii: Constantin Vidrașcu, vice-primar, Maior Enescu, șeful biroului propagandei militare, căpitan Schuster, căpitan Zintza, lt. Petre Ghiață, George Ion Popescu din Direcția Propagandei, comandor Ștefănescu etc.

Delegația ziariștilor finlandezi era condusă de dl. O. W. Cizek, directorul adjunct al presei și Titi Mihăilescu, consilier de presă la Helsinchi și compusă din d-nii: Dr. Regner Lumalin, directorul presei finlandeze, Onni Koski Kallio, președintele ziariștilor finlandezi, E. A. Barc, directorul agenției telegrafice finlandeze, Yjrio Nimüler, șef redactor, Kilpis șef redactor, Unno Hirvonen și George Thesloef.

După coborîrea din avion, ziariștii finlandezi au fost conduși cu mașinile în oraș, unde au vizitat portul, opera și localul Primăriei Centrale.

Seara, în localul restaurantului Bristol a avut loc o masă oferită în cinstea oaspeților de Primăria Municipiului Odesa, în timpul căreia au toastat d-nii: Gherman Pântea, primarul Municipiului și lt. Petre Ghiață, iar din partea ziariștilor finlandezi dl. George Thesloef.

Artiștii dela Teatrul de Operă și Balet au executat apoi un frumos program de muzică românească și clasică.

OCEACOV

Sfințirea Catedralei din orașul Oceacov

Intr'un cadru solemn s'a oficiat zilele trecute sfințirea Bisericii Catedrale din orașul Oceacov. A fost un moment înalt, când lumea a vărsat lacrămi de bucurie, în timpul sfintei slujbe, oficiată de către Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Antim Nica — Vicarul Misiunii Ortodoxe din Transnistria. înconjurat de un sobor de preoți

După slujbă, Prea Cuvioșia Sa a predicat mulțimii, arătând ravagiile comunismului și situația destul de grea în care trăiau creștinii în vremea stăpânirii bolșevice.

In felul acesta, astăzi, locașul sfânt și cupolele sale se înalță maiestos către sferele cerești — dominând și sufletele drept credincioșilor și spațiul uscatului și nesfârșitele întinderi de ape ale Mării Negre.

COMANDAMENTUL DE CAPETENIE AL ARMATEI
DEPARTAMENTUL GUVERNATORULUI CIVIL al TRANSNISTRIEI

DECIZIE Nr. 1667.

Noi, ION ANTONESCU, Mareșal al României, Comandant de căpetenie al Armatei.

Prin Profesor G. ALEXIANU, Guvernator Civil al Transnistriei,

Având în vedere referatul Oficiului de Studii,

In virtutea deplinelor puteri acordate prin Decretul Nr. 1 din 19 August 1941, dat la Tighina.

DECIDEM:

Art. 1. Desfacerea căsătoriei prin divorț se va face potrivit dispozițiunilor art. 118—132 din codul familiei, art. 43—46 din regulamentul actelor de stare civilă sovietice — în vigoare — și cu aplicarea art. 23 din ordonanța nr. 46.

Art. 2. La înregistrarea cererilor de desfacerea căsătoriilor prin divorț, se va plăti la oficiile de stare civilă o taxa de 50 RKKS, pentru primul divorț, 100 RKKS pentru al doilea și 300 RKKS pentru al treilea și următoarele.

Pentru municipii și orașe de reședință aceste taxe se majorează cu 50%. Taxele se fac venit comunei.

Art. 3. Pe baza certificatului de paupertate eliberat de primării, taxele se reduc la jumătate, numai pentru primul divorț.

In cazul când soții cer de comun acord desfacerea căsătoriei, aceste reduceri se vor acorda numai dacă soții vor înfățișa fiecare în parte câte un certificat de paupertate.

Art. 4. Nu se va putea cere desfacerea căsătoriei în cazul când unul din soți a fost mobilizat sau evacuat de armatele sovietice și nu s'a înapoiat încă la domiciliu, până la data introducerii cererii de divorț.

Ofițerii de stare civilă vor obliga pe declaranți să facă dovadă că soțul pârât nu se află în această situație, fiind obligați să se informeze și din oficiu asupra exactității dovezilor înfățișate.

Art. 5. Respingerea cererii de declararea divorțului se va face de către ofițerii de stare civilă printr'un proces verbal care va fi înaintat din oficiu pretorului raionului respectiv, acesta urmând să hotărască în conformitate cu art. 23 din ordonanța Nr. 46.

Art. 6. Desfacerea căsătoriei obținută cu încălcarea dispozițiunilor din codul familiei, regulamentul actelor de stare civilă și din prezenta decizie, se va anula — la cererea oricărei părți interesate — de către pretorul raionului respectiv, cu drept de recurs la prefect. Hotărârea de anulare se va comunica din oficiu ofițerului de stare civilă, pentru a face mutațiunea cuvenită în registru.

Art. 7. Ofițerii de stare civilă care vor înregistra desfacerea căsătoriei cu încălcarea dispozițiunilor legale în vigoare, se vor pedepsi cu închisoare dela 1—3 luni și amendă dela 50—200 RKKS, iar soțul de rea credință va fi trimis în judecată și se va condamna cu amendă dela 100—300 RKKS.

Art. 8. Căsătoria încheiată cu încălcarea dispozițiunilor prevăzute de art. 110—112 codul familiei și a celorlalte dispozițiuni speciale prevăzute de legile în vigoare este nulă.

Nulitatea căsătoriei se pronunță la cererea oricărei părți interesate de către pretorii raionali, a căror hotărâri se vor da cu drept de recurs la prefecții de județ.

Art. 9. Cei care vor trece în a doua căsătorie, fără ca prima sa fi fost desfăcută în condițiunile arătate mai sus, vor fi trimiși în judecată și se vor condamna pentru delictul de bigamie.

Art. 10. D-nii Directori ai Justiției și Administrației, precum și toate organele vizate de prezenta decizie, sunt obligați cu aducerea ei la îndeplinire.

Dată în Cabinetul nostru astăzi 19 August 1942 la Tiraspol.

Guvernator Profesor G. ALEXIANU.

RÂBNIȚA

Deschiderea anului școlar

In tot județul s'au deschis școlile primare în ziua de 1 Octombrie 1942.

Bucuria din acest an a fost deplină, pentrucă la toate satele școlile au fost deschise cu sfeștania cuvenită făcută de preot. In anul trecut erau puțini preoți misionari. Acum, sunt aproape în fiecare comună.

La Râbnița solemnitatea deschiderii școlilor, s'a făcut cu un fast deosebit, în prezența Domnului Colonel Const. D. Popescu-Corbul, Prefectul jud. Râbnița și a tuturor autorităților școlare.

Sfânta aghiazmă a fost săvârșită de protopopul de onoare al jud. Râbnița, păr. misionar Ioan I. Apostol, care și acum un an a săvârșit slujba de începere a anului școlar.

Copiii în acest an au ascultat serviciul divin cu evlavie. In anul trecut când preotul îi stropia cu aghiazmă se fereau, alții se uitau speriați par'că se temeau și unii din ei râdeau. In acest an nu numai că ascultau serviciul cu cea mai mare atenție, dar se închinau și priveau cu dragoste, când preotul îi binecuvânta.

Părintele Apostol a ridicat cuvânt slăvind pe Rege, Mareșal, și Armata ce luptă pe front. A îndemnat pe copii să iubească școala, învățând cu zel carte românescă.

D-l Petre Harea, inspector școlar județean, a dat sfaturi învățătorilor și copiilor print'o cuvântare documentată și deosebit de călduroasă.

D. ȘTEFAN BULAT
luptător transnistrian

spălă rușinea înaintașului său. Acesta a fost împăratul Traian. El era un om muncitor și iubitor de ale dreptății.

După ce își întări armata, organizând-o pentru o nouă expediție, Impăratul Traian se gândi să se răzbune pe Daci și să-i aducă la ascultare.

Era prin anul 101 după Nașterea lui Hristos, când Traian a pus la cale un nou războiu contra Dacilor. Trecu marele fluviu Dunărea, care până atunci făcea hotarul întinsei sale împărății și mergând prin regiunea Banatului de astăzi, întâlnește și dovedește oastea lui Decebal, pe care îl silește să ceară pace. Condițiile păcii au fost destul de grele pentru mândria lui Decebal. Intre altele, acesta nu mai putea face nici-o mișcare fără de știrea Impăratului dela Roma. Ceva mai mult, îi punea și pază la cetăți; pe unele le dărâma, iar poporul era trimis la munca pădurii și a câmpului.

Toate acestea loveau în acela ce întărise pentru ultima oară puterea triburilor dace. Se simțea legat și de mâini și de picioare, întocmai ca o fiară de mare temere. Deaceea el nu se putu potoli, ci începu din nou atacurile peste Dunăre, băgând spaimă în supușii romani.

Aflând de aceste lucruri pe care le făcea vecinul său — deja învins, — se hotărî să termine odată cu el. Așa că în anul 105 plănui un pod mare de piatră peste Dunăre, pe care-l făcu pe locul unde este azi orașul Turnu-Severin. Picioarele lui se vedeau cu două sute de ani în urmă, ne spune un mare cronicar moldovean. Peste el trecu Impăratul Traian cu o mulțime nemăsurată de oaste și se îndreptă spre Sarmisegetuza, care era pe acea vreme capitala Statului lui Decebal. Aceasta, era o puternică cetate, întărită cu pietre mari. La zidurile ei începu o luptă pe viață și pe moarte, care ținu de dimineață până a doua zi seara. Ostașii romani având de folos berbecele lor, au izbutit să surpe zidul într'un loc și să pătrundă în cetate. Când s'a auzit vestea că Romanii au spart zidul și că au pătruns în cetate, boierii cei bătrâni se adunară în jurul unui cazan plin cu otravă și scăpară de mântuirea robiei prin moarte.

Decebal dovedit, spre a nu cădea viu în mâna învingătorului, se străpunge cu sabia.

Astfel, la anul 106, Dacia lui Decebal este cucerită de vulturii legiunilor romane. Impăratul Traian o preface în provincie romană și aduce într'ânsa mare mulțime de romani din toată împărăția. Apoi, veteranii lui Traian care plecaseră din Italia de ani de zile în urmă, nu s'au mai întors acasă, ci s'au căpătuit aci cu robuste femei dace.

Ducându-se la Roma, Traian a fost primit cu mare bucurie, făcându-se mare praznic ce a ținut patru luni de zile. Iar spre a nu se uita faptele sale de arme, a pus să se clădească la Roma un turn mare, un stâlp înalt care se vede și astăzi. Se cheamă columna lui Traian. Despre ea spunea mai zilele trecute un scriitor italian, că de aci începe istoria poporului român.

Și într'adevăr, că se pot vedea cioplite în piatra ei o mulțime de scene din viața Dacilor; putem vedea noi, cei de astăzi: îmbrăcămintea, obiceiurile, ocupațiile, armele și înfățișarea strămoșilor noștri Daci. Deasemenea, o altă zidire s'a făcut în Dobrogea, numită „Trofeul" adică biruința lui Traian.

Fiindcă Dacia era amenințată de barbari, Traian a pus de a săpa [illegible]aluri — niște șanțuri adânci — pe la marginile ei, au întărit-o cu cetăți pe de lături; înlăuntru a zidit orașe frumoase, legate între ele cu drumuri bine întocmite.

Astfel îngrijite și având o seamă de bogății ca: sare, aur, aramă, păduri și holde mănoase, Dacia a atras o mulțime de locuitori din toate părțile Imperiului.

Numele ce i s'a dat de „Dacia fericită" este pe deplin îndreptățit. Cu vremea, din amestecul Romanilor veniți aici, cu Dacii băștinași a ieșit poporul românesc care locuește astăzi în Dacia veche.

Acestea au fost luptele dintre Daci și Romani: de o parte luptau Dacii, cari au sfârșit prin a se otrăvi și junghia, spre a nu-și îngenunchea mândria la picioarele învingătorului; iar de alta, luptau Romanii, care în urma unei discipline, unei organizări și unei bune conduceri militare au terminat cu victoria asupra celui mai de temut popor ce amenința însăși marele Imperiu Roman.

MERSUL RASBOIULUI

COMUNICATUL GERMAN

Orașul petrolifer Malgobek

a fost cucerit prin lupte corp la corp, iar la sud-est de lacul Ilmen atacul german face progrese bune

BERLIN 10. (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

In partea de nord-vest a Caucazului, înverșunate lupte prin munți.

In partea de sud a Terekului, pe un timp extrem de defavorabil și pe un teren plin de obstacole, formațiuni ale armatei terestre și formațiuni SS armate au cucerit prin lupte grele corp la corp orașul Malgobek, situat într'o importantă regiune petroliferă.

La nord-vest de Stalingrad, cleștele din jurul forțelor inamice încercuite a fost strâns și mai mult.

Forțele aeriene germane și române au atacat cu efect bun aerodromuri și căi de aprovizionare sovietice din ambele părți ale fluviului Volga.

La sud-est de lacul Ilmen, atacul german împotriva rezistenței înverșunate a inamicului din regiuni împădurite și mocirloase de nepătruns face progrese bune. Formațiuni de bombardament în picaj și aviatori croați au avut o participare deosebită la aceste lupte.

Deasupra insulei Malta, avioane germane de vânătoare au doborât prin lupte aeriene înverșunate două avioane britanice fără a suferi pierderi.

Forțe marine germane ușoare au atacat în noaptea de 5 spre 6 Octombrie un grup de vedete rapide britanice în fața coastei Flandrei. O vedetă inamică a fost scufundată de un vas curățitor de mine iar o altă vedetă rapidă a fost incendiată de un vas căutător de mine și apoi scufundată prin ciocnire. Alte unități britanice au fost lovite din apropiere de obuze de artilerie.

Bombele incendiare aruncate deasupra Germaniei de vest de către avioane izolate britanice care efectuau ziua sboruri de hărțuire au pricinuit numai pagube mici.

Atacuri de noapte ale aviației britanice s'au îndreptat împotriva regiunii din nord-vestul Germaniei mai ales împotriva orașului Osnabrueck. Populația a avut pierderi. Au fost pricinuite distrugeri și stricăciuni în urma incendiilor, mai ales în cartierele de locuințe și la clădirile publice. Șase din avioanele de bombardament care atacaseră au fost doborîte.

IN ATLANTIC

UN MARE CUIRASAT AMERICAN

de tipul Missisipi, scufundat de un submarin italian

ROMA 10 (Rador). — Comunicatul special nr. 865, dat de cartierul general al forțelor armatei italiene, anunță:

Noaptea trecută, la orele 2 și 34 de minute (ora italiană), la 2 grade și 15 minute latitudine nordică și la 14 grade și 25 minute longitudine vestică, și anume la 340 mile spre sud-vest de Freetown (Africa Occidentală), submarinul din Atlantic Barbarigo, comandat de Enzo Grossi, a atacat un cuirasat nord-american de tipul Missisippi, care naviga cu o iuțeală de 13 noduri.

Lovit în partea din față de 4 torpile, cuirasatul a fost văzut scufundându-se.

ROMA 10 (Rador). — Cuirasatul american de tipul Missisipi scufundat Marți dimineața în largul coastelor Africei, de către submarinul italian Barbarigo, avea o deplasare de 33.000 tone și era armat cu 12 tunuri de 356 milimetri, 12 tunuri de 127 milimetri, 8 tunuri antiaeriene de 127 milimetri și 16 alte tunuri aeriene de diferite calibre. Pe bord avea 3 avioane.

Viteza maximă era de 22 noduri pe oră.

In timp de pace, echipajul său era compus din 1565 oameni.

DE CE S'A RETSAS STA[...]

din comisariatul apărării uniunii [...]

BERLIN 7. — Cercurile berlineze nu iau nici o poziție față de numirea generalului sovietic Sapojnikov în calitate de comisar al apărării Uniunii Sovietice, în locul lui Stalin. Dacă ziarele elvețiene scriu că Stalin se eschivează dela conducerea directă și dela răspunderea operațiunilor de războiu în momentul când știrile dela Stalingrad sunt pe cale să anunțe căderea acestui oraș atunci Berlinul lasă responsabilitatea veracității unei astfel de comentări, deocamdată, presei neutre.

INSEMNĂTATEA LUPTELOR DE PE LACUL ILMEN

Cu privire la acțiunile de luptă la Sud-Estul lacului Ilmen, unde s'a ajuns la succese însemnate, conform știrilor cercurilor militare germane, la Berlin nu se dau deocamdată, relatări precise despre ținta operativă a acestor acțiuni. Acțiuni ofensive asemănătoare la Sud de [...] au luat acum [...] rea unei [...] s'au terminat cu [...] vizii sovietice [...] formațiuni bolșevi[...] Oct. comunicatele [...] tesc lupte la Su[...] Ilmen, dar aci, [...] „Dienst aus De[...] vorba de o ofensi[...] uni locale, tactic[...] corecturi de lini[...] Aceste acțiuni g[...] un interes deoseb[...] fost întreprinse [...] cari sovieticii [...] ternice, în vederea [...] mari planuri opera[...] armata germană, [...] continuă ofensiva [...] Sud, ci atacă totod[...] alte sectoare [...] și puterea ei de [...] nă situația militar[...]

Situația din India

STOCKHOLM, 9 (Rador) — D. N. B:

„Dagsposten" primește o știre din Shanghai, după care Duminica s'a aflat în India nenumărate incidente între polițiști și manifestanții indieni, care luau parte la adunări convocate de anumite cercuri ale ziariștilor. In majoritatea cazurilor, forțele polițienești britanice au făcut uz de arme de foc automate împotriva manifestanților. In plus, circa 100 de persoane au fost arestate.

In Bombay și în provincia Bihar au avut loc lupte între activiști indieni și forțele armate britanice.

In închisoarea provinciei Assam s'a iscat o răscoală a deținuților politici. Inainte de a sosi întăriri și de a fi restabilită ordinea, 76 de condamnați au putut evada.

Același ziar anunță că au început să se arate semne de tulburare și printre triburile nordice. Formațiuni înarmate, conduse de „Fakirul din Ipi, au executat cu succes mai multe atacuri împotriva mai multor posturi militare britanice.

BANGKOK. 9 (Rador). — Se anunță că nenorocirea de cale ferată întâmplată între Bombay și Peșawar a fost pricinuită de un act de sabotaj.

Au fost 14 morți și 30 de răniți.

Un apel

AL ȘEFULUI NAȚIONALIST INDIAN BOSE

BERLIN 9 (Rador). — Luptătorul naționalist Subhas Chandra Bose a ținut Luni o conferință la radio, adresată poporului indian.

El a început prin a felicita pe conaționalii săi pentru lupta de libertate pe care o duc fără odihnă împotriva dominației britanice, luptă care nu mai poate fi ținută ascunsă de către autoritățile englezești.

Chandra Bose a mai amintit că după datele oficiale, aproape 100 de mii de indieni au căzut pentru imperiul britanic în acest războiu, jertfa lor fiind silită de opresor.

Lumea întreagă privește acum cu simpatie la India și la lupta ei pentru independență.

Conducătorul indian a terminat făcând un apel la toate confesiunile și toate partidele din India de a se împăca și de a lupta împreună pentru eliberarea patriei lor comune.

Ofițeri Genera[...]

CĂRORA LI S'AU CONFERIT DECORAȚII DE [...]

Prin Inaltul Decret Nr. 2549 din 1 Septembrie 1942 s'au conferit decorațiuni de războiu următorilor ofițeri generali:

ORDINUL MILITAR „MIHAI VITEAZUL" CLASA II-A

— Generalului de corp de Armată *Dragalina Corneliu*, pentru modul strălucit cum a organizat forțarea râului Oscol și cum a condus Corpul de Armată în acțiunea de urmărire până la Zimliskaia și apoi la Sud de Stalingrad.

— Generalului de Corp de Armată *Avramescu Gheorghe*, pentru modul strălucit cum a organizat și condus operațiunile Corpului său de Armată în atacul Sevastopolului.

ORDINUL MILITAR „MIHAI VITEAZUL" CLASA III-A

— Generalului de Divizie *Cialik Gheorghe*,

— Generalului de Brigadă *Mihăescu D. Ioan*,

— Generalului de Brigadă *Tudose Dumitru*.

Pentru modul strălucit cum au condus operațiunile de forțarea râului Oskol și pentru energica execuție a acțiunei de urmărire care a dus Diviziile în cotul de Sudoal Donului [...] de Stalingrad.

— Generalului [...] *Baldescu Radu*, [...] cia și priceperea [...] mandat Divizia [...] Sevastopol. Prin [...] ră, organizarea [...] surile luate a [...] rească cu Divizia [...] și Hegel care au [...] Sevastopolului.

— Generalului [...] *siliu Răscanu Con*[...] bravura deosebită, [...] destoinicia cu care [...] te atacurile inamic[...] sul iernei. De aceeaș[...] inițiativă a dat dova[...] lia dela Sevastopol, [...] cerit cu Divizia sa [...] ternice organizate [...] dela Dealul „Capela", [...] Sapun Gora și Balacl[...]

ODRINUL „COROA[NA ROMÂNIEI]" CU SPADE [...] DUL DE MARE OF[ICER] PANGLICA DE „[...] MILITARĂ"

— Generalului [...] *Manoliu Gheorghe*, [...] teția și energia cu care [...] Divizia în atacul Sevas[...]

ULTIMELE ȘTIRI TELEGRAFI[...]

TOCKIO 10 (Rador). Săptămâna trecută a fost plină de succese pentru armata japoneză. Astfel, un vas inamic de 5.000 tone a fost scufundat; un altul a fost incendiat, pierind în flăcări.

In Noua Guinie, în urma unei lupte aeriene, inamicul a pierdut nouă avioane; contra atacurile date de Australieni cu forțe superioare au fost pretutindeni respinse cu mari pierderi.

LISABONA 10 — Ministerul marinei americane a confirmat scufundarea de către submarinele Axei a patru vapoare nord americane în largul coastelor engleze și în Marea Antilelor.

ROMA 10 — Marele Amiral Roeder a trimis o telegramă de felicitare comandantului submarinului italian care a scufundat torpilorul american de clasa „Missisipi".

BERLIN 10 — Fuehre[rul] Hitler a trimis o c[...] legramă de felicitare [...] tului chinez naționalist [...] iul zilei de 10 Octom[brie] națională a Chinei.

BERLIN 10 — In ulti[mele] ore submarinele germane [au scu]fundat 5 vase de comer[ț] [...]ce, în apele coastei ame[...] Marea Caraibelor și în [...] tea insulei Mozambic.

BERLIN 12 Rador [...] Berlin se anunță de c[...] tul comandament al [...] armate germane că, [...] trecută cu toate [...] atmosferice nefavorabile [...] germană a scufundat [...] de 31 vase inamice c[u] [de]plasere totală de 178.53[...]

IN EGIPT

Tentative de atac britanice au fost respinse cu pierderi sângeroase pentru inamic

ROMA 9 (Rador). — Comunicatul No. 862, dat de cartierul general al forțelor armate italiene are următorul cuprins:

In cursul după amiezii de ieri și în timpul nopții, forțe inamice de recunoaștere au atacat pozițiile din sectorul central al frontului din Egipt, dar au fost respinse și au suferit pierderi sângeroase. Numeroși prizonieri au rămas în mâinile noastre.

Acțiuni de bombardament au fost efectuate de avioanele noastre asupra aerodromurilor Micabba și Halfar din insula Malta.

AUDIENȚA D-LUI STANDLEY LA STALIN

AMSTERDAM, 10 (Rador) — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Serviciul britanic de informații anunță din Moscova că Stalin a primit Marți în audiență pe d. Standley, ambasadorul Statelor Unite la Moscova, care urmează să plece la Washington spre a face un raport guvernului său.

Tipografia „Graiul Românesc" Odessa

VEŞTI ŞI FAPTE DIN TRANSNISTRIA

ODESSA

Sărbătorirea zilei de 16 Octombrie

împlinirea unui an de când ...pele române au cucerit prin ...pte aprige Odessa a prilejuit ...mare manifestare de solida... ...ate naţională.

Sărbătoarea eliberării Odessei ...început încă din zorii zilei ... 16 Octombrie 1942 prin su... ...etele de trompete ale doro... ...ntilor noştri. In toate biseri... ...le, în toate lăcaşurile sfinte ...u înălţat rugăciuni fierbinţi ...re Dumnezeu.

Astfel, în biserica Catedrală a ...sului, slujba a fost săvârşită ... prezenţa d-lui Em. Cercavschi, ...cretar general al Guvernă... ...ntului şi a d-lor: Colonel ...laban, comandantul garnizoa... ..., Vidraşcu, vice-primar, Co... ...el Popovici, Prefect al poli... ..., precum şi a tuturor autori... ...tor militare şi civile, de către ...otul Arh. Harghel, înconju... de un sobor de preoţi, răs... ...nsurile liturgice fiind date de ...ul Catedralei.

...upă Sfânta liturghie, d. Em. ...cavschi a trecut în revistă companiile de onoare române şi germane.

După defilarea trupelor, a avut loc o recepţie la Casa Tolstoi, unde d-nii: Pustovoitov, Fructov şi Calinicov, în numele fostilor ofiteri din armata taristă au înmânat d-lui Secretar general, Em. Cercavschi, o plachetă omagială pentru Majestatea Sa Regele Mihail I şi D-l Mareşal Antonescu—tot deodată aducând prinosul de recunoştinţă armatelor desrobitoare.

D. Em. Cercavschi, a răspuns tuturor, arătând sacrificiile făcute de România în acest războiu, în care, pe ruinele unei lumi vechi se clădeşte sub ochii noştri o lume nouă.

Solemnitatea a luat sfârşit la orele 14, trimiţându-se telegrame omagiale M. S. Regelui şi D-lui Mareşal Desrobitor.

După amiază, a avut loc un spectacol de gală la Operă, unde în fata unei săli arhipline şi entusiaste s'a cântat opera „Carmen".

RÂBNIŢA

Punerea pietrei fundamentale a Catedralei

Se inplineşte anul de când cea dintâi biserică din nordul Transnistriei a fost scoasă din ruine şi sfinţindu-se s'a dat spre folosinţa norodului însetat după mângâierea dumnezeiască pe care o dă Altarul.

Aceasta este biserica din Râbniţa, în care cei fără Dumnezeu, făcuseră local de petreceri, dar la poarta căreia acum stau scrise cuvintele „Prin Cruce am învins".

Alături de această biserică, până mai ieri, dăinuiau sfidătoare nişte ziduri dure, neisprăvite. Erau încercările „Consomoliştilor" de a zidi un teatru şi loc de petreceri pe ruinele unei alte umile biserici. Voiau un local mai larg pentru a-şi desfăşura nestingheriţi orgiile. Urmele slabe ale bisericuţei dispăruseră sub îngrămădirile de piatră ale babilonicilor consomolişti.

De câte ori privirea se îndreaptă spre biserică de atâtea ori apare înaintea ochilor şi sfidarea păgânilor, din preajma bisericii.

Dumnezeu însă, s'a îndurat de lacrimile creştinilor şi le-a trimis mântuirea. Locul sfânt al bisericiii nu l-a lăsat să fie pângărit de păgâni.

De cu vară încă, s'a purces la curăţirea locului de urmele nelegiuiţilor, pentrucă la 6 Septembrie 1942, când s'a împlinit un an dela înscăunarea administraţiei româneşti din acest judeţ să nu mai rămână din ceeace voiau să facă bolşevici şi să se poată face sfinţirea locului unde urmează să se zidească Catedrala „Desrobirii", şi din această zi au început săpăturile de temelie.

Ziua de 6 Octombrie 1942, va rămâne pe veci înscrisă în analele Râbniţei ca o zi de mari înfăptuiri. In această zi s'a pus piatra fundamentală a Catedralei *„Desrobirii"* cu hramul sfinţilor împăraţi învingători: *Constantin* şi *Elena*.

Inspecţie

Duminică 4 Octombrie a. c. d. Prefect al jud. Râbniţa, Colonel Popescu-Corbu, însoţit de inspectorul şcolar Harea şi alţii au vizitat comuna Lipeţchi I din raionul Birzula, interesându-se îndeaproape de viaţa religioasă, şcolară şi economică a satului.

De remarcat este frumosul gest al D-sale de a dărui cu prilejul unei căsătorii religioase ce se oficia în acea zi în com. Lipeţchi I —mirilor, o vacă cu lapte.

Intregul popor a rămas adânc mişcat de acest lucru, pentrucă în vremea bolşevicilor bieţii moldoveni erau obligaţi să dea asemenea daruri din ordin asupritorilor roşii.

In urale nesfârşite, oaspeţii au părăsit satul, lăsând în urmă frumoase aduceri aminte, mulţămire şi recunoştinţa.

BISERICA ŞI ARMATA

(urmare din pag. 2-a)

...ea şi moartea. Formulele po... ...e înlocuiseră preceptele sfinte. ...ia ajunsese să fie considerată ...material speculativ discipoli... ...atei ai lui Stalin, iar comi... ... politici făcuseră din nega... ...nul creştin o artă propagan... ...ică pentru crezii.

...eaceea, azi, sub dominaţie ...nească, spectacolul slujbelor ...oase şi al oficierilor devine ...nfortant şi traduce în fapt ...ţia românească de a face ...ână în aceste ţinuturi slava ...ină, alături de o bună orga... ...re administrativă.

... de altă parte liturghia ascul... aici, departe de bisericuţa satul fiecărui ostaş, întăreşte ...tul şi credinţa luptătorului ...ru Cruce şi dreptate.

...rucea larg desemnată pe ...ul neînfricat al ostaşului de ...ână care nu a şovăit atunci ... Ţara i-a cerut să-şi facă ...ria, inseamnă că la Est de ...ru, alături de armată, înain... ... Biserica.

... Tiraspol, reprezentanţii ca... ...i creştine îşi continuă misi... ... lor de a readuce în sânul ...inţei străbune pe cei care ...seră obligaţi să iasă din ve... ... rânduială bisericească şi să ...aşe numărul celor care, ...ând pe Dumnezeu, nu-şi ...siseră echilibrul nici în dog... Moscovei, nici în ameninţă... ...politrucilor.

...tfel, sub semnul inimoasei ...i a d-lui Prefect al judeţu... Tiraspol, colonel Pompiliu ...gescu şi a d-lui Primar, maior ...n a avut loc în dimineaţa de 5 Octombrie trecerea în ...oxie a 21 noui născuţi, care ...ul acesta de stăpânire ro... ...ască au văzut lumina zilei ...ea dreaptă creştinească.

...ezul a avut loc din iniţia... ... prin organizarea secţiei ... a Consiliului de Patronaj, ...ub preşedinţia d-nei col. ...

...mnul general de corp de ... V. Atanasiu a fost naşul ...al al celor 21 de copii, ca... ... primit numele de Mihai, Ion şi Maria. Prezenţa D-sale la acest act solemn se traduce în fapt prin participarea şi adeziunea ţării întregi la opera de renaştere religioasă care se desăvârşeşte la Răsărit de Nistru.

P. C. S. arhimandritul Scriban, care păstoreşte aceste ţinuturi, subliniind rolul important în acţiunea de educare religioasă pe care o duce Crucea Roşie, simbolul Consiliului de Patronaj al Operelor sociale de sub preşedenţia d-nei Maria Mareşal Antonescu, a spus între altele:

— „Nu se poate tăgădui însemnătatea victoriei româneşti în aceste ţinuturi, victorie nu numai militară, ci şi spirituală.

Prin marşul românesc la Răsărit s'au deschis larg drumurile credinţei creştine.

In locul crucilor doborîte şi al catapetesmelor dărîmate, noi înălţăm astăzi Biserica.

Botezul celor 21 copii lipsiţi de această Sfântă Taină înseamnă reuşita trudei noastre creştine pe ogorul sterp şi lipsit de suflet pe care l'am găsit la venire noastră aici".

După oficierea botezului după orânduelile sfintei noastre biserici, d-na Colonel Staricu, vice-preşedinta secţiei locale a Consiliului de Patronaj a răspuns, mulţumind pentru sprijinul acordat, d-lor Col. Pompiliu Georgescu, Prefectul judeţului Tiraspol şi Maior Scriban, Primarul oraşului, care s'au arătat plini de înţelegere în toate ocaziile, oridecâteori fapta românească a intervenit în Transnistria.—

La această înnălţătoare solemnitate a asistat întregul corp ofiţeresc din garnizoană.

Au participat deasemeni dnele: col. Andone, delegata Consiliului de Patronaj, d-na prof. Laurescu, d-na căp. Stavru, d-na Jereghie, d-na Vinogrodschi, d-na Vintilă şi d-ra Braşoveanu.

Mulţimea impresionată care se strânsese la locul botezului s'a arătat a fi fost pătrunsă de însemnătatea acestui act, simbol al omeniei româneşti.

TIRASPOL

Noul Comitet al Institutului Ştiinţific

Duminică, 4 Otombrie, orele 5 p. m. s'a întrunit la sediul Institutului Ştiinţific Român din Tiraspol Consiliul Naţional al Transnistriei.

Intr'o atmosferă de caldă frăţietate şi entuziasm, Consilierii Naţionali ai Transnistriei, în frunte cu D-l Zaftur au examinat stările din această provincie şi cele realizate, desbătând, totde odată, problemele ce se impun a fi grabnic soluţionate.

In urmă s'a ales următorul Comitet de conducere: D-r Ilie Zaftur-Preşedinte, Magistrat Arhip Ghirea-Vice-preşedinte, Andrei Niculescu, Stefan Bulat, Nichita Smochină, Chiril Ştefănescu, Grigore Braga, Simion Dumitraşcu, Dominte Timonu.

COMANDAMENTUL DE CAPETENIE AL ARMATEI

Departamentul Guvernatorului Civil al Transnistriei

ORDONANTA Nr. 87

Noi, ION ANTONESCU, Mareşal al României, Comandant de căpetenie al Armatei.

Prin Profesor G. ALEXIANU, Guvernator Civil al Transnistriei, In virtutea deplinelor puteri acordate prin Decretul Nr. 1 din 19 August 1941, dat la Tighina.

ORDONAM:

Art. 1. Nici o autoritate, nici o întreprindere particulară şi nici un locuitor de pe teritoriul Transnistriei nu va putea achiziţiona autovechicule sau piese de autovechicule, ele fiind proprietatea Armatei.

Art. 2. Orice locuitor, atelier particular, depozit, magazin, etc., care deţine sub orice titlu autovechicule sau piese de autovechicule de orice natură inclusiv cauciucuri, care nu au fost înregistrate şi primite prin S. C. O. D., sunt obligate ca în termen de 15 zile dela publicarea prezentei Ordonanţe să le predea astfel:

a) Cei din Odesa la sediul Organizaţiei Z. 1 din strada Institutscaia Nr. 13.

b) Cei din comunele urbane, capitale de judeţ, la Serviciul de Capturi care funcţionează pe lângă fiecare Prefectură de judeţ.

c) Cei din celelalte comune urbane sau rurale le vor preda posturilor de jandarmi sau în lipsă, autorităţii administrative locale care le vor vărsa Serviciului de Capturi de pe lângă Prefectura judeţului, unde se vor centraliza toate materialele strânse din judeţ.

Art. 3. Prefecturile de judeţ sunt obligate a înainta săptămânal Organizaţiei Z. 1 tablouri de toate materialele strânse şi depozitate în cursul săptămânei prin predări benevole sau confiscate dela infractori.

Art. 4. Autovechiculele, piesele şi materialele ce se vor preda se vor plăti celor în drept după un tarif fixat de Organizaţia Z. 1 în funcţie de valoarea şi starea de întreţinere a materialelor predate.

Art. 5. Cei care în termenul fixat de art. 2 din prezenta Ordonanţă nu vor preda autovechiculele şi materialele ce deţin, vor fi deferiţi Curţilor Marţiale respective şi sancţionaţi cu închisoare corecţională dela 5-10 ani, fără circumstanţe atenuante iar materialele se vor confisca.

Constatarea infracţiunilor la prezenta ordonanţă cade în sarcina organelor poliţieneşti civile şi militare care vor dresa procese-verbale ce se vor înainta odată cu infractorul Curţilor Marţiale respective, iar corpurile delicte se vor vărsa Organizaţiei Z. 1, la sediul său din Odesa str. Institutscaia Nr. 13, prin organele însărcinate cu strângerea materialelor.

Art. 6. Prezenta Ordonanţă scrisă în limba româna, germană şi rusă se va afişa pe străzi, în localuri, instituţii publice şi particulare.

Art. 7. Prefecturile de judeţ sunt obligate să ia măsuri urgente pentru afişarea prezentei Ordonanţe încheindu-se proces-verbal de afişare în comunele urbane, reşedinţe de judeţ de către Prefecturile de judeţ, iar în celelalte localităţi, comune urbane şi rurale de către posturile de jandarmi. Ordonanţa intră în vigoare dela încheierea procesului-verbal de afişare.

Procesul-verbal de constatarea afişări Ordonanţei se va înainta de urgenţă Organizaţiei Z. 1 la sediul său.

Dată la Tiraspol astăzi 23 Septembrie 1942.

Guvernator, Profesor G. ALEXIANU.

Seful Organizaţiei Z. 1.
Colonel Gh. CASSIAN

MERSUL RASBOIULUI

Comunicatul oficial german

LA VEST DE TEREK TRUPELE ROMÂNE AU ALUNGAT INAMICUL DIN MAI MULTE POZIŢII DE MUNTE ŞI AU LUAT NUMEROŞI PRIZONIERI

„Baricada Roşie" uzina de tunuri dela Stalingrad, a fost cucerită

BERLIN 20 (Rador)—Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

In partea de vest a Caucazului, atacul trupelor germane şi slovace a dus eri din nou, cu toată rezistenţa puternică a inamicului, la un important câştig de teren.

Avioane de luptă şi de distrugere au intervenit cu efect în luptele terestre.

La vest de Terek, trupe române au izgonit inamicul din mai multe poziţii de munte şi au luat numeroşi prizonieri.

In Stalingrad, formaţiuni de infanterie şi tankuri în strânsă colaborare cu forţele aeriene care atacau fără încetare şi cu artileria antiaeriană a aviaţiei, au continuat atacul lor fulgerător cu toată rezistenţa înverşunată a inamicului, au dat peste cap numeroase puncte de sprijin şi tankuri pe jumătate îngropate şi au pătruns în uzina de tunuri „Baricada Roşie".

Printr'o înaintare spre nord, au fost tăiate legăturile forţelor inamice aflate la nord-vest de oraş a căror nimicire este acum iminentă.

Atacuri foarte puternice ale aviaţiei au fost îndreptate în plus contra poziţiilor de artilerie dela răsărit de Volga. Formaţiuni germane de vânătoare au zădărnicit total acţiunea de zi a aviaţiei sovietice şi au doborît 18 avioane inamice fără a suferi pierderi.

In restul frontului de răsărit, s'au produs numai acţiuni de însemnătate locală.

O mişcare de marş a Sovietelor, reperată de vreo 14 zile şi care se desfăşura pe toate liniile ferate şi pe toate şoselele din sectorul Kalinin-Toropez, a fost atacată cu mare succes şi fără întrerupere de aviaţia germană. Gările: Foloqoie, Ostaskov, Toropez, Selişarevo şi Soblaqo, importante pentru traficul pe căile ferate, au fost atacate de mai multe ori cu efect foarte puternic; liniile ferate au fost tăiate în multe locuri iar numeroase trenuri cu trupe şi material au fost nimicite. Prin această acţiune necontenită a aviaţiei, dusă cu toată vremea rea, s'a izbutit nu numai să fie tulburată desfăşurarea sovieticilor, ci în parte să fie împiedicată, sau considerabil întârziată.

Bombardarea poziţiilor militare din insula fortăreaţă Malta a fost continuată ziua şi noaptea de formaţiuni aeriene germane şi italiene. In lupte aeriene, inamicul a pierdut de pe urma acţiunii avioanelor de vânătoare aliate 15 avioane. Două avioane germane nu s'au înapoiat.

In sudul Angliei, avioane uşoare germane de luptă au atacat în timpul zilei instalaţii militare şi concentrări de vase de debarcare pe coasta de sud a Angliei. Au fost scufundate 6 vase de debarcare, iar altele au fost avariate.

Noaptea trecută, avioane de luptă au atacat instalaţii de porturi şi de docuri în Anglia de nord est.

Deasupra regiunii maritime dela vest de Brest au fost doborîte în timpul zilei de avioanele germane de luptă, două avioane de bombardament britanice. In plus, cu prilejul unor atacuri de noapte în Golful German şi contra coastei de vest a Franţei, 4 avioane de bombardament britanice au fost nimicite de artileria antiaeriană a aviaţiei şi a marinei de război.

SUCCESELE TRUPELOR ROMÂNE PE TEREK

BERLIN, 20 (Rador)—Din izvor militar se anunţă:

De zile întregi, diviziile noastre de infanterie şi de vânători de munte se află în lupte prin munţii împăduriţi dela nord de Tuapse împotriva rezistenţei înverşunate a inamicului şi a piedicilor puse de natură.

Luptele de încercuire încununate de succes din zilele trecute au început să aibă efect. Primul rezultat a fost anunţat în comunicatul înaltului comandament al forţelor armate germane din 16 Octombrie şi anume cucerirea oraşului Şaumian.

Această localitate situată în valea Psls, pe calea ferată spre Tuapse, a fost cucerită după lupte grele.

In ziua de 16 Octombrie s'au înregistrat înaintări pe Terek.

La vest de acest fluviu, trupe române au cucerit după mai multe atacuri încununate de succes numeroase poziţii inamice, pe când la răsărit de Terek, trupele germane au pătruns şi au cucerit ale poziţii inamice, pe care le-au ţinut apoi împotriva tuturor contra-atacurilor bolşevice.

COMUNICAT SLOVAC

BRATISLAVA, 20 (Rador) — Comunicatul militar slovac de Sâmbătă anunţă că unităţile slovace au continuat cu succes în regiunea Caucazului atacurile începute la 15 Octombrie.

Trupele slovace au distrus numeroase cazemate bolşevice, au atins noui poziţii situate pe înălţimi şi au capturat numeroşi prizonieri.

Comunicat special italian

ROMA, 20 (Rador)—Cartierul general al forţelor armate italiene publică următorul comunicat No. 874.

Violente furtuni de nisip au împiedecat pe ziua de eri orice activitate pe frontul din Egipt. Puternice formaţiuni aeriene italiene şi germane au atacat, ziua şi noaptea, bazele aero-navale din insula Malta, lovind obiective însemnate. Aviaţia britanică a pierdut 15 aparate din care 10 doborâte de aviatorii de vânătoare germani şi cinci de ai noştri.

Prietenia Aliaţilor

BERLIN, 21 (Rador) — Se anunţă din capitala Statelor Unite americane că diferenţele de ordin militar ce existau între Rusia, Anglia şi Statele Unite au ajuns acum punctul culminant; ele constitue pentru aliaţi una dintre cele mai grave probleme. Acelaş isvor afirmă între altele că guvernul sovietic exercită o presiune însemnată asupra Americei, care recunoaşte destul de bine că Rusia se găseşte la mare strâmtoare.

Luptele aeriene din Afri[...]

BUCUREŞTI, 21 (Radio)—Pe frontul din Africa de Nord s'au dat ieri lupte masive aeriene. Un număr de 22 avioane de bombardament britanice excortate de un mare număr de avioane de vânătoare au apărut deasupra regiunilor ocupate de trupele germane. Imediat ce avioanele germane au decolat [...] nice au făcut calea [...] încins o straşnică [...] care s'a soldat [...] nouă avioane brita[...] germani au observ[...] din avioanele brita[...] aterizări forţate [...] cauza grelelor lovit[...]

MAREŞALUL TIMOSCEN[KO] ŞI-A PIERDUT ÎNCREDEREA

HELSINKI, 19 (tp).—In cercurile poli[...] s'a remarcat faptul că la serbarea tineret[...] tic cu ocazia aniversării revoluţiei din [...] printre cei amintiţi ca având merite câştig[...] voluţie nu a fost pomenit numele mareşal[...] scenko. Se conchide din acest fapt că m[...] moscenko şi-a pierdut încrederea guvernul[...]

8.102 avioane doborîte

de artileria antiaeriană germ[ană]

BERLIN, 20 (Europapress). —Ziarul „Voelkischer Beobachter" anunţă că artileria antiaeriană germană a doborît în cursul acestui războiu 8.102 avioane inamice.

Aceasta înseamnă pentru inamic pierderea a peste 101 escadrile [...] pajele respective.

Ziarul adaugă [...] număr nu cupr[...] avioanele, a căr[...] rîre a fost confir[...] martori.

Însemnătatea uzinei „Baricada [Roşie]"

BERLIN. (Rador) — Uzina de tunuri „Baricada Roşie" în care trupele germane au pătruns, funcţiona în strânsă colaborare cu uzina siderurgică „Octombrie Roşu", situată mai la Sud şi unde bolşevicii închişi, rezistau încă înaintărei germane.

Pierderea acestor stabilimente de armament are consecinţe deosebit de gr[...] şevici căci se pare [...] nu vor mai putea [...] timp de aci înainte [...] iască topitoriile de [...] del de acolo şi cari [...] puţin 13 cuptoare [...] trei cuptoare electri[...] ţând mai mult de 1[...] tori.

Cele două stabili[mente] duceau în afară de [...] blindajelor, tunuri de [...] precum şi mai ales [...] de artilerie, acestea [...] fiind în proporţie de [...] din producţia totală [...] Sovietice piese detaşa[te] construirea automobi[...] toarelor, etc.

In ultimele 24 ore

6 vase inamice au fost scufundate

BUCUREŞTI, 22, (Radio). Din isvor german se comunică următoarele: în ultimele 24 ore forţele Axei au scufundat şase vase inamice, dintre cari unul petrolifer. Unul din ele a fost scufundat pe fluviul Volga, altul în Marea Caraidelor, un altul pe coasta de nord a Americii de sud, iar celelalte în oceanul Atlantic.

Ultimele ştiri telegrafice

BUCUREŞTI, 21 (Radio)—Comunicatul german de azi anunţă că trupele române şi italiene au respins mai multe încercări inamice de a trece Donul. Inamicul a lăsat o mulţime de prizonieri în mâna armatelor Axei.

Ziarul Popolo di Roma ne informează că pe frontul oriental se află un tip de avion special sanitar care înlesneşte în mod vădit venirea în ajutorul răniţilor.

BUCUREŞTI, 21 (Radio)—Se anunţă din Londra că în regiunea de sud-est a Chinei va fi o foamete foarte mare din cauza că în ultimii doi ani recolta a fost distrusă complect de invazia lăcustelor. In cel mult un an, milioane de oameni vor muri de foame.

BERLIN, 22 (Radio)—Faţă de situaţia extrem de gravă în care se găsesc trupele bolşevice la Stalingrad, comandamentul sovietic a plănuit un contra-atac masiv pe un front restrâns la nord-vest de Stalingrad. Cu trei divizii de infanterie şi două brigăzi de blindate dotate cu material excluiv nou, Sovieticii vioau să cadă în spatele trupelor germane ce operau la Stalingrad.

Cum era firesc, şi această încercare a eşuat. Printre morţii şi răniţii pe care Sovieticii i-au lăsat din belşug pe câmpul de luptă, au fost o sumedenie de dezertori cari au venit în masă în rândurile armatei germane.

Declaraţiile lor constitue o nouă dovadă de slăbiciunea ce apasă Sovietele.

BUCUREŞTI, 22 (Ra[dio]) [...] Stokholm se anunţă c[ă] [...] la Stalingrad este c[...] de gravă pentru Ru[sia] [...] Moscova şi-a exprima[t] [...] că la Stalingrad se de[...] acum cea mai dramatic[ă] [...] din viaţa poporului rus.

La 20 Octombrie S[ovieticii] au atacat pe un front res[trâns cu] 120 care blindate înso[ţite de o] sumedenie de infanter[ie ru]sească. In urma acestei [...] neli, Sovieticii au pierd[ut] [...] re de luptă şi o mulţime [...] tori cari au umplut c[...] luptă sau au fost luaţi p[rizonieri].

Inlăuntrul Stalingradu[lui ope]raţiile de curăţire contin[uă] [...] le se dau dela casă la [casă şi] dela etaj la etaj.

Aviaţia şi-a continuat [...] te contra turnătoriei „Oc[tombrie] Roşu".